

t.a.v. [redacted]
Danzigerkade 65b
1013 AP AMSTERDAM

Postadres:
Postbus 15072
1001 MB Amsterdam

Bezoekadres:
Herengracht 566
1017 CH Amsterdam

Telefoon: 020 30 30 261

Internet: www.cvta.nl

Contactpersoon	V. Eiff
E-mail	info@cvta.nl
Datum	4 november 2016
Kenmerk	2016127
Bijlage(n)	-
Onderwerp	Status RightsDirect

Geachte [redacted],

Op 31 augustus en 14 oktober 2016 heeft u het College een toelichting gestuurd op de positie die RightsDirect inneemt in het kader van de Wet Toezicht Collectieve Beheersorganisaties zoals deze zal gelden na implementatie van de Richtlijn Collectief Beheer (2014/26).

In het bijzonder betreft dit de vraag of RightsDirect onder de toepassing van de WTCBO zal vallen en, zo ja, of zij dan kwalificeert als Collectieve Beheersorganisatie (CBO) dan wel als Onafhankelijke Beheersorganisatie (OBO).

Artikel 1 WTCBO (nieuw) bevat de volgende definities van CBO's en OBO's:

c. collectieve beheersorganisatie: elke organisatie die in Nederland gevestigd is en die bij wet of door middel van overdracht, licentieverlening of een andere overeenkomst door meer dan één rechthebbende is gemachtigd met als hoofddoel auteursrecht of naburige rechten te beheren ten behoeve van één of meer van hen, in het gezamenlijk belang van deze rechthebbenden en die onder zeggenschap staat van zijn leden of is ingericht zonder winstoogmerk;

d. onafhankelijke beheersorganisatie: iedere organisatie, niet zijnde een collectieve beheersorganisatie, die in Nederland gevestigd is en die bij wet of door middel van overdracht, licentieverlening of een andere overeenkomst door meer dan één rechthebbende is gemachtigd met als hoofddoel auteursrechten of naburige rechten te beheren, ten behoeve van één of meer rechthebbenden, in het gezamenlijk belang van deze rechthebbenden en die direct noch indirect, geheel noch gedeeltelijk onder zeggenschap staat van rechthebbenden en is ingericht met winstoogmerk;

De vragen die derhalve ten aanzien van RightsDirect beantwoord moeten worden zijn de volgende:

1. Is RightsDirect bij wet of door middel van overdracht, licentieverlening of een andere overeenkomst door meer dan één rechthebbende gemachtigd met als hoofddoel auteursrecht of naburige rechten te beheren ten behoeve van één of meer van hen (oftewel, is er sprake van collectief beheer)?
2. Heeft RightsDirect een winsttoogmerk?
3. Staat RightsDirect onder zeggenschap van de rechthebbenden?

Ad 1. Is er sprake van collectief beheer?

In dit kader heeft u aangevoerd, met verwijzing naar de Richtlijn, considerans 2, dat er naar mening van RightsDirect geen sprake is van collectief beheer. Hiertoe voert u aan dat collectief beheer wordt gekenmerkt door een samenstel van bevoegdheden, waaronder licentieverlening, handhaving en dat alleen bij de uitoefening van al deze activiteiten er sprake is van collectief beheer.

Het College deelt deze visie niet. Met de in considerans 2 genoemde elementen is niet bedoeld een cumulatieve lijst van activiteiten te noemen die allen moeten worden uitgevoerd, wil er sprake zijn van collectief beheer. Voldoende is dat er sprake is van de inning, het beheer en de verdeling van gelden ten behoeve van een collectief van rechthebbenden.

Dat RightsDirect enkel beschikt over niet-exclusieve licenties maakt, anders dan RightsDirect stelt, in dit opzicht geen verschil. Collectief beheer in de zin van de WTCBO impliceert niet alleen wettelijke collectief beheer maar evenzeer vrijwillig collectief beheer. In dit licht is evenmin relevant het door RightsDirect aangevoerde argument dat het prijzen hanteert en geen tarieven.

Het door RightsDirect aangevoerde argument dat het verlenen van licenties niet haar hoofddoel is, verhoudt zich niet met de informatie die RightsDirect zelf op haar website verschaft onder "about RightsDirect":

"RightsDirect provides licensing solutions that make copyright compliance easy, allowing companies to re-use and share the most relevant digital content across borders. With RightsDirect copyright licenses and complementary information management tools, users can instantly check license coverage, manage permissions and optimize content workflow in one integrated solution."

Uit de door RightsDirect overgelegde stukken blijkt dat RightsDirect (via CCC) niet-exclusieve licenties heeft gekregen van meer dan één rechthebbende om licenties te verlenen aan ondernemingen en gelden te innen. Ten aanzien van een deel van deze gelden (inkomsten uit “*repertory licensing services*”) vindt de betaling aan de rechthebbenden plaats op grond van een repartitiesystematiek aan de hand van een statistisch distributiemodel. Uit de aard der zaak volgt dat de geïncasseerde gelden tussen incasso en repartitie door RightsDirect worden beheerd. Dit brengt met zich mee dat deze activiteiten moeten worden aangemerkt als collectief beheer.

Ad 2. Heeft RightsDirect een winstoogmerk?

Aangezien RightsDirect de rechtsvorm heeft van een besloten vennootschap naar Nederlands recht, moet zij geacht worden een winstoogmerk te hebben.

Ad 3. Staat RightsDirect onder zeggenschap van de rechthebbenden?

De aandelen van RightsDirect worden gehouden door de Amerikaanse organisatie Copyright Clearance Center, Inc. (CCC). CCC kent zelf, blijkens haar statuten, geen leden of aandeelhouders. Hoewel CCC ooit door uitgevers is opgericht, geven de statuten geen bijzondere besluitvormingsrechten of benoemingsrechten aan uitgevers of aan andere uitgevers. De volledige zeggenschap over CCC ligt bij het bestuur en het bestuur voorziet zelf in de benoeming van nieuwe bestuurders. Aan bestuurders worden geen bijzondere kwalitatieve eisen gesteld. Op grond van de statuten van CCC concludeert het College dat RightsDirect niet onder zeggenschap staat van de rechthebbenden.

Bevinding College

Op grond van het bovenstaande concludeert het College dat RightsDirect moet worden aangemerkt als een OBO en derhalve onder de reikwijdte van de WTCBO (nieuw) valt. Daarbij merkt het College op dat de WTCBO alleen van toepassing is op die activiteiten die als collectief beheer kunnen worden aangemerkt. Bemiddeling van individuele licenties tussen een individuele rechthebbenden en een individuele gebruiker, zoals het geval is bij de door RightsDirect verleende pay-per-use licenties, hebben eerder het karakter van agentschap dan van collectief beheer en vallen derhalve buiten het toepassingsgebied van de WTCBO.

Met het van kracht worden van de nieuwe Wet toezicht collectieve beheersorganisaties (verwacht per 1 januari 2017), waarin de EU-Richtlijn Collectief Beheer geïmplementeerd zal worden, zullen we contact met u of uw cliënt opnemen over de inrichting van ons toezicht.

Hoogachtend,

drs. J.W. Holtslag
Voorzitter CvTA